

University of Groningen

The influence of genes and environment on the development of bipolar disorder

Vonk, Ronald

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Vonk, R. (2016). *The influence of genes and environment on the development of bipolar disorder: A twin study*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen behorende bij het proefschrift

**The Influence of Genes and Environment on
the Development of Bipolar Disorder; a Twin Study**

1. Het genetische risico op het ontwikkelen van de bipolaire stoornis is gerelateerd aan een daling van het volume van de corticale witte stof in de hersenen. Omgevingsfactoren hebben vooral invloed op de verminderde corticale grijze stof volumes. (dit proefschrift)
2. Verminderde witte stof dichtheid in de (frontale) superior longitudinale fasciculus (SLF) en verminderde grijze stof dichtheid in kleine subgebieden van de frontaal kwab zijn uitingen van het genetische risico op het ontwikkelen van de bipolaire stoornis. (dit proefschrift)
3. Een genetisch gemedieerde, abnormale ontwikkeling van het foetale ectoderm tussen de 10^e en 15^e week van de zwangerschap is gerelateerd aan kleinere hersenvolumes bij personen met (een verhoogd risico op de ontwikkeling van) een bipolaire stoornis. (dit proefschrift)
4. Auto-immuun thyroiditis met verhoogde TPO-antilichamen als marker, is een endofenotype van de bipolaire stoornis. (dit proefschrift)
5. Kortdurend onderpresteren op school in de vroege adolescentie zou een marker kunnen zijn voor de genetische kwetsbaarheid om een bipolaire stoornis te ontwikkelen. (dit proefschrift)
6. De bipolaire stoornis en schizofrenie laten zowel tijdens de vroege foetale ontwikkeling (10^e-15^e week) als in de puberteit en vroege adolescentie een verschillend rijpingstraject van de hersenen zien. (dit proefschrift)
7. Lithium heeft een neuroprotectief effect in het brein door het afzwakken van de vermindering van grijze en witte stof bij de bipolaire stoornis. (dit proefschrift)
8. Het huidige gebruik van ROM resultaten door de Stichting Benchmark GGZ als een vorm van wetenschappelijk onderzoek bestempelen, is misbruik maken van het respectabel opgebouwde imago van de wetenschap.
9. De momenteel binnen de GGZ geïnvesteerde tijd en energie in de controle op de aanwezigheid van een schriftelijk behandelplan staat niet in verhouding tot de ontbrekende wetenschappelijke evidence over de zinvolheid van een schriftelijk behandelplan in de behandeling.
10. Promoveren is net als basketbal; individuele inzet en doorzettingsvermogen zijn noodzakelijk, maar zonder teamgenoten is scoren onmogelijk.
11. Tot in volwassenheid je leven kunnen delen met je grootouders is een waar geschenk van het leven.
12. We moeten in organisaties in de zorg meer 'vonken' dan 'vinken' (Mathieu Weggeman, Voorjaarscongres NVVP 2014).